

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Luonnonmukaisen tuotannon valvonta Luomutilat tukivalvonnassa

14.4.2021

Innostu tiedosta-hankkeen
kevään 2021
tukitilaisuudet

Luonnonmukaisen tuotannon valvonta

- Luonnonmukaiseen tuotantoon kuuluville toimijoille tehdään vuosittain luomutarkastus, jonka tekevät yksityiset tarkastajat
- Luomutarkastajat lähettävät tarkastuspöytäkirjat ELY-keskukseen, jossa tehdään tuotantotarkastuspäätös (Ok, huomautus, kehoitus tai markkinointikielto)
- ***Luomutarkastajat eivät tarkasta tukiehtoja, vaan he tarkastavat, että luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdot täyttyvät***
- Jos luomutarkastuksella todetaan toistuvasti puutteita, voi siitä tulla seuraamuksia luomukorvaukseen (Ruokaviraston ristiintarkastuslistat toistuvista huomautuksista/korjauskehoituksista/markkinointikiellosta luomuvalvonnassa)
- Myös luomutuotannon myyntikasvivaatimus tarkastetaan Ruokaviraston ristiintarkastusajoilla -> jos myyntikasvivaatimus ei täyty/tilalla ei ole luomukotieläintuotantoa tai ELY-keskukseen palautettua kirjallista yhteistyösopimusta luomukotieläntilan kanssa, voi tästä myös tulla seuraamus luomukorvaukseen

Luonnonmukaisen tuotannon valvonta

- Luomuvalvontaan voi ilmoittautua milloin tahansa, mutta jos haluaa luomusitoumuksen, on valvontaan ilmoittauduttava **30.4 mennessä**
- <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet/#valvontaan-ilmoittautuminen>

Luomusitoumukset

- Uudet sitoumukset ja lisäalat luomusitoumukseen ovat haettavissa tänä keväänä
- Sitoumuksen antamisen yleiset edellytykset täyttävä viljelijä (aktiiviviljelijä, pinta-ala, ikä, luomukoulutus) voi antaa luomusitoumuksen
- **Luomusitoumus annetaan lomakkeella 215**, lisäksi *mahdolliset* liitteet:
 - Todistus ammattitaidosta (huom! Tänä keväänä ei korona-poikkeusta, vaan koulutus on oltava 30.4)
 - Yhteistyösopimus rehuntuotannosta
 - Ilmoittautumislomake luomuvalvontaan, täydennyslomake 1d kotieläintuotanto
 - Liite sitoumukseen haettavista peruslohkoista (selvitys tilusjärjestelylohkoista)
 - Viljelykiertosuunnitelma, jos haet tilan osan sitoumusta avomaan vihannesviljelyyn

Muistutuksena luomutiloille

Lisäysaineisto: tarkistakaa, jos kaikki kylvösiemen ei ole luomua - onko kylvösiemenet yleisessä luvassa, vai tarvitseeko hakea poikkeuslupa?

- **Luomutuotannossa on käytettävä luonnonmukaisesti tuotettua lisäysaineistoa eli siemeniä, taimia ja kasvullista lisäysaineistoa kuten pistokkaita**
- Ruokavirasto ylläpitää rekisteriä luomulisäysaineistosta:
- <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/luomutilat/siemenet-ja-taimet/lisaysaineistorekisteri20210409.pdf>

Lisäysaineisto: poikkeusluvut

- **ELY-keskus** voi myöntää **eräkohtaisen** luvan luomuviljelijälle käyttää tavanomaista lisäysaineistoa **yhdeksi kasvukaudeksi**, jos
 - Luomulisäysaineistoa ei kyetä toimittamaan ennen kylvöä tai
 - Rekisterissä olevat lajikkeet eivät perustellusti sovellu tuotantoon
 - Haetaan lomakkeella **Luomuvalvontalomake 9c, muista aina perustelut!**
 - **Kaikelle varastossa olevalle tav.om. siemenelle on haettava lupa, jos sitä aikoo käyttää!**
 - Lomakkeen voi palauttaa sähköpostin liitteenä:
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi
 - **TULOSSA sähköinen Touko-järjestelmä** käyttöön myös luomun poikkeuslupiin: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/sahkoinen-asiointi/touko---siemen--rehu--ja-lannoitevalmistepalvelu/>

Yhteenvedo poikkeamista luomutarkastuksissa v. 2020

- Tarkastuksia noin 460kpl (pelto, eläin, alh.jal., keruu, alkutarkastukset)
- **Luomukasvintuotanto:**
 - Huomautuksia 35kpl (kielletyn lannoitteen käyttö/varastointi, puutteet kirjanpidossa/muistiinpanoissa, puutteet luomusuunnitelmassa, puutteet maan hoidossa/viljelykierrossa, puutteet varastoinnissa, jalostuksessa/kuljetuksessa, tavanomaisen lisäysaineiston käyttö)
 - Kehoituksia 3kpl (muut, puutteet maan hoidossa/viljelykierrossa)
- **Luomukotieläintuotanto:**
 - 5 huomautusta (eläinsuojat/ulkoilutilat, muistiinpanot, muut), 1 kehoitus (muut)
- **Alhainen jalostus:**
 - 2 huomautus (muut ja puutteet kirjanpidossa)
- **Mehiläiset:**
 - 1 huomautus (muut)

Poikkeuslupia tavanomaiselle siemenelle v. 2020

- Noin 200 poikkeuslupaa
- Eniten haettiin: ohra, kaura, nurmiseokset, herne, vehnä, timotei, apilat, italian ja englannin raiheinä, nurminata
- Lisäksi esim: karhunvatukka, lanttu, lehtikaali, palmukaali, peruna, palsternakka, porkkana, puutarhamansikka, rehuvirna, ruis, ruisvehnä, ruokonata, sinimailanen, sipuli, tilli, vadelma

Luomutilat tukivalvonnoissa

- **Ei eroa tavanomaisen tilan valvonnasta**
- Tietenkin aiheutuisi seuraamuksia, jos tukitarkastajat huomaisivat, että luomutilalla on käytetty esim. luomussa kiellettyjä kasvinsuojeluaineita tai lannoitteita -> tukiehdossa valvontakysymys ”luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja on noudatettu”, lisäksi yhteys luomuvalvontaan, mahdollinen uusintatarkastus ja markkinointikielto
- Luomutarkastus on voinut olla kunnossa (ok-ilmoitus), mutta tukivalvonnasta tuleekin seuraamus: esim. rikkakasvit -> täydentävien ehtojen seuraamus tukivalvonnoissa

Luomutilojen seuraamukset 2020 tukivalvonnoissa

- Myyntikasvivaatimus ristiintarkastus
 - osalla tiloista ei oltu viljelty riittävästi myyntikasveja, seuraamus luomukorvaukseen
- Toistuvat poikkeamat luomutarkastuksilla
 - seuraamus luomukorvaukseen
- Ei erityisiä huomioita luomutiloilta peltovalvonnoissa

Kiitokset!

- Pohjois-Savon ELY-keskuksesta voi kysyä, jos jokin mietityttää luomussa:
 - Minna Mustonen, ylitarkastaja p. 0295 026 602
 - Sirpa Tarvainen, tarkastaja (sitoumusasiat) p.0295 026 628
 - Anni Markkanen, tarkastaja p. 0295 016 605
 - Sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
 - Tukiasioissa: maataloustukivalvonta.pohjois-savo@ely-keskus.fi